

דף תרגול: הבנת הנקרא – הסוד הקטן שמניע את האופניים

מהדורה למורה **עולים חדשים**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות פרטים מתוך טקסט מידעי על הילוכי אופניים
- להבין כיצד משפיע שילוב הגלגלים על קלות הדיווש והמהירות
- לתרגל הסקת מסקנות מתוך טקסט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרטים מהטקסט

1. ג – גלגל קטן מקדימה וגלגל גדול מאחור
2. ב – גלגל גדול מקדימה וגלגל קטן מאחור
3. ב – שרשרת
4. א – קל יותר לדווש אך לאט יותר
5. ב – קשה יותר לדווש אך מהיר יותר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – שילוב כזה מקל על הדיווש בעלייה
2. לא נכון – בירידה עדיף גלגל גדול מקדימה
3. נכון
4. לא נכון – כל הילוך מתאים למצב דרך אחר
5. לא נכון – הילוך קל דווקא מקל על הדיווש

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. קטן
2. שרשרת
3. מהר
4. קל

חלק ד' – התאימו בין השילוב לתוצאה

- 1 – א (הילוך מתאים לעלייה)
- 2 – ה (הילוך מתאים למישור ולירידה)
- 3 – ד (מעבירה את הכוח בין הגלגלים)
- 4 – ב (קל לדווש, מהירות נמוכה)
- 5 – ג (קשה לדווש, מהירות גבוהה)

חלק ה' – סדרו את שלבי החלפת ההילוך בעלייה

1. מגיעים לתחילת העלייה
2. מחליפים לגלגל קטן מקדימה
3. מחליפים לגלגל גדול מאחור
4. מדווישים בקלות יחסית עד לראש העלייה

חלק ו' – כתיבה בעקבות הטקסט

1. התשובה צריכה לכלול: הילוך מתאים מקל על הדיווש בעלייה, מאפשר מהירות גבוהה יותר במישור או בירידה, ועוזר לרכיבה נוחה ובטוחה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- גלגל קטן מקדימה וגלגל גדול מאחור
- מעבירה את הכוח מהדיווש לגלגלים
- הילוך קל מקל על הדיווש אך מאט, הילוך כבד מקשה על הדיווש אך מהיר יותר

טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים את עקרון ההילוכים בעזרת אופניים אמיתיים או תמונה בכיתה
- מומלץ לקרוא את הטקסט פעם נוספת לפני מילוי חלק ההתאמה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: הבנת הנקרא – הסוד הקטן שמניע את האופניים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בטקסט כתוב איך עובדים ההילוכים באופניים. יש גלגל קדמי וגלגל אחורי, וצריך לבחור הילוך מתאים לעלייה או לירידה.

📖 מילון קטן:

הילוך	שילוב של גלגלי שיניים שקובע כמה קל או קשה לדווש
גלגל קדמי	גלגל השיניים שליד הדוושות
גלגל אחורי	גלגל השיניים שליד הגלגל האחורי של האופניים
שרשרת	חלק שמחבר בין הגלגלים ומעביר את הכוח מהרגליים
עלייה	קטע דרך שעולה כלפי מעלה
ירידה	קטע דרך שיורד כלפי מטה
מאמץ	כמה קשה או קל לבצע פעולה

1 חלק א׳ – פרטים מהטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה הילוך כדאי להשתמש בו כשעולים במעלה הר?

א) גלגל גדול מקדימה וגלגל קטן מאחור ב) אין צורך להחליף הילוך

ג) גלגל קטן מקדימה וגלגל גדול מאחור ד) שני גלגלים גדולים

2. איזה הילוך מתאים כשנוסעים מהר בשטח ישר?

א) גלגל קטן מקדימה וגלגל גדול מאחור ב) גלגל גדול מקדימה וגלגל קטן מאחור ג) שני גלגלים קטנים

ד) באופניים אין הילוכים

3. מה מעביר את הכוח בין שני הגלגלים?

א) בלם ב) שרשרת ג) כידון ד) מושב

4. מה מרגישים כשבוחרים הילוך קל בעלייה?

א) קל יותר לדווש אך לאט יותר ב) קשה יותר לדווש אך מהר יותר ג) האופניים עוצרים

ד) אין שום שינוי

5. מה קורה כשבוחרים הילוך כבד בדרך ישרה?

א) קל לדווש אך איטי ב) קשה יותר לדווש אך מהיר יותר ג) האופניים לא זזים

ד) צריך לרדת מהאופניים

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בעלייה כדאי לבחור גלגל קטן מקדימה וגלגל גדול מאחור	☐	☐
2	בירידה עדיף גלגל קטן מקדימה וגלגל קטן מאחור	☐	☐
3	השרשרת היא זו שמעבירה את הכוח מהדיווש לגלגלים	☐	☐
4	אין שום הבדל בין הילוך לעלייה להילוך למישור	☐	☐
5	הילוך קל הופך את הדיווש לקשה יותר	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. בעלייה מומלץ להשתמש בגלגל _____ מקדימה וגלגל גדול מאחור

2. ה_____ מחברת בין הגלגלים ומעבירה את הכוח מהרגליים לגלגלים

3. במישור או בירידה אפשר להשתמש בגלגל גדול מקדימה כדי לנסוע _____

4. כשההילוך קל, הדיווש _____ אבל האופניים נעים לאט יותר

4 חלק ד' – התאימו בין השילוב לתוצאה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גלגל קטן מקדימה + גלגל גדול מאחור	___	**א.** הילוך מתאים לעלייה
2. גלגל גדול מקדימה + גלגל קטן מאחור	___	**ב.** קל לדווש, מהירות נמוכה
3. שרשרת	___	**ג.** קשה לדווש, מהירות גבוהה
4. הילוך קל	___	**ד.** מעבירה את הכוח בין הגלגלים
5. הילוך כבד	___	**ה.** הילוך מתאים למישור ולירידה

5 חלק ה' – סדרו את שלבי החלפת ההילוך בעלייה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מחליפים לגלגל גדול מאחור
☐	מדווישים בקלות יחסית עד לראש העלייה
☐	מחליפים לגלגל קטן מקדימה
☐	מגיעים לתחילת העלייה

6 חלק ו' – כתיבה בעקבות הטקסט

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע חשוב לדעת להחליף הילוכים כשרוכבים על אופניים

כרטיס יציאה

איזה הילוך מתאים לעלייה?

מה תפקיד השרשרת באופניים?

מה ההבדל בין הילוך קל להילוך כבד?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀